

Obsah

Předmluva.....	9	3.3 Vegetativní poruchy	28
Předmluva k českému vydání.....	10	3.3.1 Poruchy vegetativního nervového systému ...	29
1. ČÁST – ZÁKLADY		3.3.2 Poruchy v oblasti páteřních segmentů.....	31
1. Úvod.....		3.3.3 Poruchy v oblasti kmenových řetězců	31
1.1 Rozdělení nervového systému	12	4 Patomechanismy.....	33
1.1.1 Centrální a periferní nervový systém	12	4.1 Tepenné a žilní ochranné mechanismy	33
1.1.2 Somatický a vegetativní nervový systém	12	4.1.1 Arteriální anastomózy	33
1.1.3 Vodivé a podpůrné tkáně	12	4.1.2 Mechanismus žilního ventilu.....	34
2 Centrální nervový systém.....		4.1.3 Anterográdní a retrográdní transport	34
2.1 Mícha a míšní segmenty.....	13	4.2 Důsledky poškození nervů.....	35
2.1.1 Změny během růstu.....	14	4.3 Tlakové poměry v nervových strukturách	36
2.1.2 Struktura míšního segmentu	14	4.3.1 Patologické mechanismy při změně	
2.2 Struktura míšního nervu (n. spinalis)	16	tlakového spádu.....	36
2.2.1 Vlastnosti míšního nervu.....	16	4.4 Neuromechanika	37
2.2.2 Části míšního nervu.....	16	4.4.1 Vazivová tkáň nervu.....	37
2.3 Propojení senzitivní informace a motoriky ...	17	4.4.2 Patologický proces vyvolaný tlakem na nerv ..	37
2.3.1 Poloha spinálního ganglia v meziobratlovém otvoru	17	4.4.3 Prodložení nervů na periferii	37
2.3.2 Intermeningeální a leptomeningeální septa ..	18	4.4.4 Změny míšního kanálu při pohybu	38
2.3.3 Arteriální zásobení zadního a předního rohu.....	18	5 Neurologická diagnostika	40
2.3.4 Zadní podélný vaz (lig. longitudinale posterior)	18	5.1 Diagnostická strategie.....	40
2.3.5 Senzitivita periferních nervů	20	5.1.1 Testování senzitivních funkcí	43
2.4 Mozkové pleny (meningy)	20	5.1.2 Testování svalů a reflexů.....	44
2.4.1 Soustava membrán	21	5.2 Diferenciální diagnóza.....	44
2.5 Míšní pleny.....	22	6 Terapie	45
2.5.1 Dura mater spinalis	22	6.1 Mobilizace nervů	45
2.5.2 Arachnoidea spinalis.....	22	6.1.1 Působení a cíle terapie	45
2.5.3 Pia mater spinalis.....	22	6.1.2 Palpaci a manuální ošetření	45
2.6 Fixace centrálního nervového systému	22	6.2 Techniky	45
2.7 Vazivové obaly periferních nervů.....	23	6.2.1 Technika „naslouchání“ (<i>listening</i>).....	45
3 Vegetativní nervový systém.....		6.2.2 Posouvání příčným směrem	46
3.1 Hierarchie struktur.....	25	6.2.3 Podélné protahování prostřednictvím	
3.1.1 První centrum autonomního nervového systému.....	25	krátké páky	46
3.1.2 Druhé centrum autonomního nervového systému	26	6.2.4 Podélné protahování prostřednictvím	
3.1.3 Třetí centrum autonomního nervového systému	27	dlouhé páky	46
3.2 Somatický a vegetativní nervový systém	28	6.2.5 Test napětí	46
3.2.1 Komunikační dráhy	28	6.2.6 Ošetření styčných ploch	47
3.2.2 Vliv sympatiku a parasympatiku na různé orgány	28	6.2.7 Drenáž	47
		6.2.8 Automobilizace	47
		6.3 Zásady	48
		6.3.1 Terapeutické principy	48
		6.3.2 Polohování	48
		6.3.3 Terapeutická strategie při akutním	
		a chronickém patologickém procesu	48
		6.3.4 Schéma terapeutického postupu.....	49
		6.3.5 Integrace terapeutických metod	49

2. ČÁST – PRAXE.....	53
7 <i>Plexus cervicalis.....</i>	54
7.1 <i>Plexus cervicalis.....</i>	54
7.1.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	56
7.1.2 <i>Test napětí .....</i>	59
7.1.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	60
7.1.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	61
7.1.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	61
7.2 <i>N. occipitalis major .....</i>	64
7.2.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	66
7.2.2 <i>Test napětí .....</i>	66
7.2.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	67
7.2.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	67
7.2.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	68
7.3 <i>N. occipitalis minor.....</i>	70
7.3.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	72
7.3.2 <i>Test napětí .....</i>	72
7.3.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	72
7.3.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	73
7.3.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	74
7.4 <i>N. phrenicus.....</i>	76
7.4.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	78
7.4.2 <i>Test napětí .....</i>	80
7.4.2 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	80
7.4.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	82
7.4.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	82
8 <i>Plexus brachialis.....</i>	86
8.1 <i>Plexus brachialis .....</i>	86
8.1.1 <i>Úvod.....</i>	88
8.1.2 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	89
8.1.3 <i>Test napětí .....</i>	90
8.1.4 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	91
8.1.5 <i>Samostatná cvičení.....</i>	93
8.1.6 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	93
8.2 <i>N. dorsalis scapulae.....</i>	96
8.2.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	98
8.2.2 <i>Test napětí .....</i>	99
8.2.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	99
8.2.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	99
8.2.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	100
8.3 <i>N. subclavius .....</i>	102
8.3.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	104
8.3.2 <i>Test napětí .....</i>	104
8.3.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	104
8.3.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	104
8.3.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	104
8.4 <i>N. suprascapularis .....</i>	106
8.4.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	108
8.4.2 <i>Test napětí .....</i>	109
8.4.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	110
8.4.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	110
8.4.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	110
8.5 <i>Nn. pectorales: medialis a lateralis.....</i>	112
8.5.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	114
8.5.2 <i>Test napětí .....</i>	114
8.5.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	114
8.5.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	115
8.5.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	115
8.6 <i>N. subscapularis.....</i>	116
8.6.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	118
8.6.2 <i>Test napětí .....</i>	118
8.6.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	118
8.6.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	118
8.6.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	118
8.7 <i>N. thoracicus longus .....</i>	120
8.7.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	122
8.7.2 <i>Test napětí .....</i>	122
8.7.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	122
8.7.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	123
8.7.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	123
8.8 <i>N. thoracodorsalis .....</i>	124
8.8.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	126
8.8.2 <i>Test napětí .....</i>	126
8.8.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	126
8.8.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	127
8.8.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	127
8.9 <i>N. axillaris .....</i>	128
8.9.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	130
8.9.2 <i>Test napětí .....</i>	131
8.9.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	131
8.9.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	132
8.9.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	132
8.10 <i>N. musculocutaneus .....</i>	134
8.10.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	136
8.10.2 <i>Test napětí .....</i>	137
8.10.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	138
8.10.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	138
8.10.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	139
8.11 <i>N. medianus .....</i>	140
8.11.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	142
8.11.2 <i>Test napětí .....</i>	144
8.11.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	145
8.11.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	146
8.11.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	146
8.12 <i>N. radialis .....</i>	148
8.12.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	150
8.12.2 <i>Test napětí .....</i>	152
8.12.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	153
8.12.4 <i>Samostatná cvičení.....</i>	154
8.12.5 <i>Osteopatické souvislosti .....</i>	154
8.13 <i>N. ulnaris .....</i>	156
8.13.1 <i>Palpace a přímá mobilizace.....</i>	158
8.13.2 <i>Test napětí .....</i>	159
8.13.3 <i>Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií .....</i>	160

8.13.4 Samostatná cvičení.....	161	9.7.1 Palpace a přímá mobilizace.....	204
8.13.5 Osteopatické souvislosti	161	9.7.2 Test napětí	205
8.14 N. cutaneus brachii medialis.....	162	9.7.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí.....	207
8.14.1 Palpace a přímá mobilizace.....	164	9.7.4 Samostatná cvičení	208
8.14.2 Test napětí	164	9.7.5 Osteopatické souvislosti.....	209
8.14.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí	164	9.8 N. obturatorius.....	212
8.14.4 Samostatná cvičení.....	165	9.8.1 Palpace a přímá mobilizace	214
8.14.5 Osteopatické souvislosti	165	9.8.2 Test napětí	214
8.15 N. cutaneus antebrachii medialis	166	9.8.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí.....	215
8.15.1 Palpace a přímá mobilizace.....	168	9.8.4 Samostatná cvičení	216
8.15.2 Test napětí	168	9.8.5 Osteopatické souvislosti.....	217
8.15.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí	168		
8.15.4 Samostatná cvičení.....	168		
8.15.5 Osteopatické souvislosti	169		
9 Plexus lumbalis.....	170	10 Plexus sacralis.....	218
9.1 Plexus lumbalis.....	170	10.1 Plexus sacralis.....	218
9.1.1 Palpace a přímá mobilizace.....	172	10.1.1 Úvod	220
9.1.2 Test napětí	172	10.1.2 Palpace a přímá mobilizace	221
9.1.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí	172	10.1.3 Test napětí	222
9.1.4 Samostatná cvičení.....	174	10.1.4 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí.....	223
9.1.5 Osteopatické souvislosti	175	10.1.5 Samostatná cvičení	225
9.2 N. subcostalis	178	10.1.6 Osteopatické souvislosti.....	225
9.2.1 Palpace a přímá mobilizace.....	180	10.2 N. gluteus superior.....	228
9.2.2 Test napětí	180	10.2.1 Palpace a přímá mobilizace	230
9.2.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí	180	10.2.2 Test napětí	230
9.2.4 Samostatná cvičení.....	181	10.2.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí.....	230
9.2.5 Osteopatické souvislosti	181	10.2.4 Samostatná cvičení	230
9.3 N. iliohypogastricus	182	10.2.5 Osteopatické souvislosti.....	231
9.3.1 Palpace a přímá mobilizace.....	184	10.3 N. gluteus inferior	232
9.3.2 Test napětí	184	10.3.1 Palpace a přímá mobilizace	234
9.3.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí	184	10.3.2 Test napětí	234
9.3.4 Samostatná cvičení.....	185	10.3.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí.....	234
9.3.5 Osteopatické souvislosti	185	10.3.4 Samostatná cvičení	234
9.4 N. ilioinguinalis	186	10.3.5 Osteopatické souvislosti.....	234
9.4.1 Palpace a přímá mobilizace.....	188	10.4 N. cutaneus femoris posterior	236
9.4.2 Test napětí	188	10.4.1 Palpace a přímá mobilizace	238
9.4.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí	189	10.4.2 Test napětí	238
9.4.4 Samostatná cvičení.....	189	10.4.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí.....	238
9.4.5 Osteopatické souvislosti	189	10.4.4 Samostatná cvičení	239
9.5 N. genitofemoralis	190	10.4.5 Osteopatické souvislosti.....	239
9.5.1 Palpace a přímá mobilizace.....	192	10.5 N. ischiadicus	240
9.5.2 Test napětí	193	10.5.1 Palpace a přímá mobilizace	242
9.5.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí	194	10.5.2 Test napětí	247
9.5.4 Samostatná cvičení.....	194	10.5.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí.....	248
9.5.5 Osteopatické souvislosti	194	10.5.4 Samostatná cvičení	250
9.6 N. cutaneus femoris lateralis	196	10.5.5 Osteopatické souvislosti.....	250
9.6.1 Palpace a přímá mobilizace.....	198	10.6 N. pudendus.....	254
9.6.2 Test napětí	198	10.6.1 Palpace a přímá mobilizace	256
9.6.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí	199	10.6.2 Test napětí	257
9.6.4 Samostatná cvičení.....	200	10.6.3 Ošetření styčných ploch, tunelů a fascí.....	257
9.6.5 Osteopatické souvislosti	200	10.6.4 Samostatná cvičení	257
9.7 N. femoralis.....	202	10.6.5 Osteopatické souvislosti.....	258
11 Míšní a mozkové pleny.....	260		
11.1 Dura	260		

11.1.1	Úvod	262
11.1.2	Palpace a přímá mobilizace	262
11.1.3	Test napětí	263
11.1.4	Ošetření styčných ploch, tunelů a fascií.....	266
11.1.5	Samostatná cvičení	267
11.1.6	Osteopatické souvislosti.....	268
12	Vegetativní nervový systém.....	270
12.1	Úvod	272
12.2	První centrum	272
12.2.1	Techniky	272
12.3	Druhé centrum.....	275
12.3.1	Techniky pro sympatikus	275
12.3.2	Techniky pro parasympatikus – kranialní část	278
12.3.3	Techniky pro parasympatikus – křížovou část.....	279
12.4	Třetí centrum.....	280
12.4.1	Techniky pro sympathicus – třetí centrum ..	280
12.4.2	Techniky pro bederní kmen sympathiku.....	282
12.4.2	Techniky pro křížový kmen sympathiku.....	282
12.5	Parasympatikus	283
12.5.1	Ošetření krčních orgánů	283
12.5.2	Ošetření ganglií	284
12.5.3	Ošetření mezihrudí a v něm ležících orgánů.....	285
12.5.4	Ošetření orgánů střední části břicha	286
12.5.5	Ošetření pánevních orgánů	286
3. ČÁST – PŘÍLOHA	289	
13	Samostatná cvičení.....	290
13.1	„Pohled k nebi“ (plexus cervicalis)	290
13.2	Flexe hlavy (n. occipitalis major)	290
13.3	Flexe hlavy spojená s taháním skalpu (n. occipitalis major).....	291
13.4	Flexe hlavy (n. occipitalis minor)	291
13.5	Flexe hlavy spojená s taháním skalpu (n. occipitalis minor).....	292
13.6	Automobilizace vleže na zádech (n. phrenicus)	292
13.7	Břišní dýchání (n. phrenicus).....	293
13.8	Natahování šíje pohybem paže (plexus brachialis).....	293
13.9	Nepřímé samostatné cvičení (n. dorsalis scapulae)	294
13.10	Kroužení ramenem spojené s natahováním šíje (n. subclavius).....	294
13.11	Záštěrový hmat spojený s natahováním šíje (n. suprascapularis)	295
13.12	„Stoj ve dveřích“ cvičení spojené s natahováním šíje (mm. pectorales mediales a laterales)	295
13.13	Kroužení ramenem – nepřímá možnost (n. subscapularis)	296
13.14	Vleže na boku na válečku (n. thoracicus longus)	296
13.15	Pozice „k Mekce“ (n. thoracodorsalis)	297
13.16	Kroužení rukou (n. axillaris)	297
13.17	Rozmach paží jako při severské chůzi (n. musculocutaneus)	298
13.18	„Baletka“ (n. medianus).....	298
13.19	Pohled na loket (n. radialis)	299
13.20	Mávání (n. ulnaris).....	299
13.21	„Hrajeme tenis“ (n. cutaneus brachii medialis)	300
13.22	„Mávání s baňkou“ (n. cutaneus antebrachii medialis).....	300
13.23	Přečnívání nohy přes okraj lehátka (plexus lumbalis)	301
13.24	Bederní podpora (n. subcostalis)	301
13.25	„Pánevní houpačka“ (n. cutaneus femoris lateralis)	302
13.26	Přečnívání nohy přes okraj lehátka (n. femoralis, ramus infrapatellaris).....	302
13.27	Výpadový krok (n. femoralis, n. saphenus)	303
13.28	Poloviční turecký sed (n. obturatorius)	303
13.29	Cirkumdukce kyčelního kloubu (plexus sacralis)	304
13.30	Přitahování kolena k čelu (n. gluteus superior).....	304
13.31	Přitahování kolena k čelu (n. gluteus inferior)	305
13.32	Sed s nataženýma nohami podloženýma podkolenním válečkem (n. cutaneus femoris posterior)	305
13.33	Protahování kolena vleže na zádech (n. ischiadicus)	306
13.34	Pánevní dno a vnitřní rotace párnve (n. pudendus)	306
13.35	„Kopání míče dozadu“ (tvrdá plena)	307
13.36	Úplná flexe (tvrdá plena).....	307
13.37	„Převrácená svíčka“ (tvrdá plena)	308
13.38	Automobilizace pomocí svinutého ručníku (2. centrum, techniky pro sympathicus)	308
14	Zdroje obrázků	309
15	Literatura	310
	Věcný rejstřík.....	311